

הלכות שבת סימן שי"ט

ר ט ט ט
ש ש ש
א ט ט
ה ט ט

(מח) בכפיפה מצרית (פי) קופסא שנושן מן סנומא ומימי ערסב) * ייזוהר שלא יגביה * הכפיפה משולי הכלי מפה (מט) משום שינוי: י"ג * כלי שמעיד (פי) שמריון) בו יין מהחבית (ג) לא יתן בפיו קשין וקסמין * (נא) בחוקה (נד) שאין לך (נז) מסננת גדולה כזה: י"ד * מותר לערות בנחת מכלי לחבירו ובלבד שזוהר שכשיפסקו הקילות ומתחילים לירד (נג) נצוצות קטנות הנשפות באחרונה מתוך הפסולת יפסקו ויחנם עם השמרים שאם לא יעשה כן הני נצוצות (נד) מוכחי (נה) שהוא בורר. מותר להכניס סמכים על איזה דבר (נו) כדי שיקל ממנו שינוי היטב (נוקח ט"ו) י"ט * (זכ"י): מ"ן * מסננת (נז) שנתן בה חרדל לסננו מותר ליתן בה ביצה אע"פ שהחלמון יורד למטה עם החרדל

באר היטב

שראו לטחוחו כשנת וי"ל דהוי תולדת בורר דעכ"פ יורדין שמרים המהמקה כשולי הכלי דומיא דמחבן מ"א: (ז) מוכחי. ותחלת שפיתון כשאין הפסולת ניכר לאו בורר הוא ר"ן. ולפ"ו אסור לערות שומן מהמאכל דהא כ' מיני אוכלין הם ואסור לברור א' מחבירו אלא בידו כדי לאכלו מיד והכא כשמורה מהכלי אסור כמו בשאר ואפשר דלא שייך ברירה אלא כדברים המעורבים אבל הכא לחוד

משנה ברורה

דלפי"ו יין שהוא עכור קצת דאסור לסננו במשמרת וכי"ל אפי"ה מותר לסננו בכפיפה מלרית שאינה עשויה לשמר בה עימות החול זכ מים בין ללולים בין עכורים במקצת מותר לטקן על ידה: (מח) בכפיפה מלרית. וזוהו כלי העשוי כפיפה שמסנין בה (נח) דיונו במשמרת הואיל ומיוחד לכך זאין לטקן בה. אלא יין ללול ומים ללולים וכי"ל בריש סעיף י"ד: (נא) משום שינוי. שלא יהיה כעובדין דחול (לט) ולפ"ו מים ויין ללול דגם במשמרת מותר וכי"ל ממילא מותר להגביה הכפיפה עפ"י ויזוהר ועיין בבה"ט שביארנו דהרבה ראשונים סוברין דקטעס שריך שלא יהיה הכפיפה גבוה עפ"י הוא משום חשש אהל דשיעורו בטעם ולפ"ו גם כשמסנין יין ומים ללולים דינא הכי. ודע דעינין עשיית אהל לא שייך בזה (מ) אלא כשמכסה בכפיפה כל חלל הכלי שמתחתו אבל אם אחוזה בידו אחת על הכלי שלא ע"פ כולה ואסוף בידו השינוי מותר אפי"ה ביותר מטעם וגם לטעם השו"ע דמ"ל משום שינוי אפשר דגם זה שינוי מקרי ונפרט אם היה ללול דאין לרי"ן זה השינוי כלל לטעם הראשון וכמו שכתבנו: (ג) לא יתן וי"ן ר"ל (מח) אפי"ה מע"ש כדי לטקן דרך בו בשבת ומיירי השו"ע ביוון עכור קצת (מז). דלאס הוא יין ללול ומסננו רק מפני קסמין דקין שבו אף במשמרת ממש מותר וכי"ל כבסעיף י"ד: (נא) בחוקה. דדרך הוא לתחוב פיו בחוק כדי שיעכבו הקסמין והטעמוטות מלעבור

וע"כ הוא כעין משמרת: (נב) שאין לך. בגמרא איתא דמחוי כמשמרת ופי"ה ר"ן דלאו משמרת ממש היא שהרי עוברין בה שמרים אלא כיון דאיתא קסמין ועינוטות דלא עברי בהו דמי למשמרת עכ"ל ומש"כ השו"ע שאין לך (מג) היינו לענין דמטעב היטב עכ"פ הקסמין והטעמוטות מלעבור: (נד) גיטיות. ר"ל טיפות קטנות המטפטפות כשנפסק הקילות: (נה) מוכחי וכו'. ר"ל דמוכה שהוא בוררס מתוך הפסולת וכשולי הכלי אבל תחלת שפיתון אף הפסולת ניכר לאו בורר הוא: (נג) שהוא בורר. ומיירי שרונה נשמות לאחר זמן (מד) דלאם כבעתו נשמותו לאלתר הלא קי"ל דלכול מתוך פסולת כשבוררס שלא ע"י כלי מותר. אם נדעתו לאכול מיד ובאן אף שמערה מכלי כלבי מ"מ עיקר הברירה נעשה על ידי ידיו ואם נתן קיסמין בסי הכלי שמערה בחיבו כדי שיסתכן היטב בזה אשילו לאלתר אסור אם אינו מפסיק במשמרתו הניטיות לירד. משם דחשיב כבורר ע"י כלי. ואסור לשפוך השומן מן הרוטב ואפי"ה אם לא יסירם בכף אלא ישפוך בהכלי ענמה דהוה כבורר ביד ולא בכלי וכי"ל מ"מ אסור דהשומן מקרי פסולת לגבי הרוטב אם אינו. רונה לאכול השומן. לאלתר ופסולת מתוך האוכל אסור אף אם רונה לאכול האוכל לאלתר כמש"כ בריש הסיומן. ואם שפך ביחד עם השומן גם מקצת מן הרוטב שרי [אחרונים]: (ני) כדי שיקל וכו'. ואע"פ שעי"ו יורד יין גם מתוך השמרים אינו השוב כבורר כ"ו שאין הניטיות מתחילין לירד מן השמרים כמו שכתבנו: (נו) שנתן בה וכו'. היינו מע"ש דכשבת אסור לטקן חרדל ע"י מסננת משום דהפסולת שכחדל גשאר למעלה (מה) ומיחוי כבורר ביוון שאינו אוכלן וכמבואר לקמן בסימן תק"י ס"ג דאפי"ה

שער הציון

(נח) מ"א: (נט) משום: (מ) ס"ו: (מח) חידושי ר"ן: (מז) מ"א כשם ש"ג: (מג) אחרונים: (מד) וכת"ה כלל ט"ו ס"ט מתחיר אשילו כשרוא לביתו לאלתר ובמ"א לפי שאקנה וא"י וחור"ש ובמ"א לא משמע כן: (מה) שבת קל"ד וע"פ כבוד"ה ט"ו והוכח זה כמ"א לקמן בסימן תק"י ס"ה ואשתמש בדברים מים דרכי כהל' כמ"א ס"ג י"ב מוקדם מאד דממשע מים לנדרעו ראשונים כבפי"ה י"ד